



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
2016 M. LIEPOS 14 D. ĮSAKYMO NR. A1-353 „DĖL KOMPLEKSNĖS PAGALBOS
TEIKIMO VAIKAMS, GALIMAI NUKENTĖJUSIEMS NUO SEKSUALINIO
IŠNAUDOJIMO, REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO**

2018 m. rugpjūčio 1 d. Nr. A1-410

Vilnius

P a k e i č i u Kompleksinės pagalbos teikimo vaikams, galimai nukentėjusiems nuo seksualinio išnaudojimo, rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. A1-353 „Dėl Kompleksinės pagalbos teikimo vaikams, galimai nukentėjusiems nuo seksualinio išnaudojimo, rekomendacijų patvirtinimo“:

1. Pripažįstu netekusiu galios 2.2 papunktį.
2. Pripažįstu netekusiu galios 2.4 papunktį.
3. Pakeičiu 2.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„2.5. **Trumpalaikė kompleksinė pagalba** – Pagalbos centre teikiamos skubios psichologinės, socialinės, teisinės, medicininės ir kitos reikalingos paslaugos vaikams bei Pagalbos centro teikiamos rekomendacijos dėl ilgalaikės kompleksinės pagalbos teikimo vaikui ir (ar) jo šeimos nariams. Rekomendacijos teikiamos Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) ir (ar) vaiko atstovui pagal įstatymą.“

4. Pripažįstu netekusiu galios 2.7 papunktį.
5. Pakeičiu 3 punktą ir jį išdėstau taip:

„3. Teikiant kompleksinę pagalbą, laikomasi principų, įtvirtintų Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.“

6. Pakeičiu 6 punktą ir jį išdėstau taip:

„6. Veiksmai įtarus, atpažinus ar gavus informacijos apie vaiko seksualinį išnaudojimą:

6.1. fiziniai ir juridiniai asmenys, įtarę, atpažinę arba gavę informacijos, kad vaikas galėjo nukentėti nuo seksualinio išnaudojimo, nedelsdami apie tai praneša ikiteisminio tyrimo įstaigai (policijai), prokuratūrai ar Tarnybai;

6.2. rekomenduotina ikiteisminio tyrimo įstaigų specialistams, Tarnybos ir kitiems specialistams, dirbantiems su vaikais, kuo skubiau, atsižvelgiant į vaiko interesus, ištirti seksualinio išnaudojimo aplinkybes, nustatyti žalos pobūdį, apsaugoti vaiką nuo papildomo traumavimo teisinių procedūrų metu;

6.3. ikiteisminio tyrimo pareigūnui ar prokurorui, pradėjusiam ikiteisminį tyrimą dėl vaiko seksualinio išnaudojimo, rekomenduotina raštu kreiptis į Tarnybą ir Pagalbos centrą, kad būtų suorganizuota vaiko medicininė apžiūra ir apklausa, prireikus suteikta trumpalaikė kompleksinė pagalba vaikui ir (ar) jo šeimos nariams;

6.4. Tarnyba, turėdama duomenų, kad vaikas galėjo patirti seksualinį išnaudojimą ir jam reikalinga trumpalaikė kompleksinė pagalba, į Pagalbos centrą kreipiasi savarankiškai.“

7. Pakeičiu 7 punktą ir jį išdėstau taip:

„7. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar Tarnyba, inicijavę vaiko ir (ar) jo šeimos narių siuntimą į Pagalbos centrą dėl trumpalaikės kompleksinės pagalbos teikimo, nedelsdami raštu informuoja Pagalbos centrą, nurodydami siunčiamo (-ų) asmens (-enų) vardą (-us), pavardę (-es) ir kontaktinius duomenis.“

8. Pakeičiu 10.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„10.5. vaiko apklausa Pagalbos centre organizuojama darbo dienomis nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 8.00 iki 17.00 val. Neatidėliotinais atvejais, suderinus su Pagalbos centro direktoriumi ar jo įgaliotu asmeniu ir vaiko apklausoje turinčiais dalyvauti asmenimis, vaiko apklausa Pagalbos centre gali būti atliekama ir kitu laiku. Vaiko apklausą Pagalbos centre gali atlikti ikiteisminio tyrimo vietos ikiteisminio tyrimo teisėjas, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras, vadovaudamiesi BPK nuostatomis. Pagalbos centras privalo užtikrinti, kad vaiko apklausa atitiktų BPK 186 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Pagalbos centre sudaromos visos reikiamos sąlygos, kad atliekama vaiko apklausa visiškai atitiktų BPK nustatytus reikalavimus;“.

9. Pakeičiu 10.6 papunktį ir jį išdėstau taip:

„10.6. ikiteisminio tyrimo teisėjui apklausti vaiką padeda Pagalbos centro psichologas ar teismo specialistas (psichologas), o nesant galimybės pasitelkti Pagalbos centro psichologo ar teismo specialisto (psichologo), – psichologas, įtrauktas į Psichologų, pageidaujančių dalyvauti nepilnamečių liudytojų, nukentėjusiųjų, įtariamųjų, kaltinamųjų ar specialių apsaugos poreikių turinčių nukentėjusių asmenų apklausose BPK nurodytais atvejais, sąrašą (toliau – Psichologų sąrašas) Psichologų, pageidaujančių padėti apklausti asmenis baudžiamajame procese, sąrašo administravimo ir apmokėjimo psichologams tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. balandžio 9 d. nutarimu Nr. 338 „Dėl Psichologų, pageidaujančių padėti apklausti asmenis baudžiamajame procese, sąrašo administravimo ir apmokėjimo psichologams tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka;“.

10. Pakeičiu 10.7 papunktį ir jį išdėstau taip:

„10.7. ikiteisminio tyrimo pareigūnui ar prokurorui nusprendus Pagalbos centre patiems apklausti vaiką padedant psichologui, pastarojo dalyvavimą užtikrina Pagalbos centras. Pagalbos centras taip pat užtikrina teismo specialisto (psichologo) dalyvavimą.“

11. Pakeičiu 10.8 papunktį ir jį išdėstau taip:

„10.8. teismo specialistas (psichologas), vadovaudamasis BPK numatytais atvejais, parengia ir pateikia specialisto išvadas ikiteisminio tyrimo įstaigai ar prokuratūrai.“

12. Pakeičiu 11.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„11.1. Tarnybos atstovu pagal vaiko gyvenamąją vietą;“.

13. Pakeičiu 11.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„11.5. ikiteisminį tyrimą atliekančios įstaigos veiklos teritorijoje esančio teismo specialistu (psichologu) ir (ar) Pagalbos centro psichologu, jeigu tai susiję su baudžiamojo proceso veiksmis;“.

14. Pakeičiu 13 punktą ir jį išdėstau taip:

„13. Vaiko ir (ar) jo šeimos narių atvykimą į Pagalbos centrą organizuoja vaiko atstovai pagal įstatymą arba Tarnyba. Prireikus vaiko ir (ar) jo šeimos narių atvykimą gali padėti organizuoti Pagalbos centras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnai.“

15. Pakeičiu 19 punktą ir jį išdėstau taip:

„19. Trumpalaikės kompleksinės pagalbos komanda, įvertinusi vaikui ir (ar) jo šeimos nariams suteiktos trumpalaikės kompleksinės pagalbos efektyvumą, nurodytų asmenų būseną, patirto seksualinio išnaudojimo pasekmes ir kitas aplinkybes, parengia

rekomendacijas dėl ilgalaikės kompleksinės pagalbos teikimo vaikui ir (ar) jo šeimos nariams bei jas pateikia Tarnybai pagal vaiko gyvenamąją vietą.“

16. Pakeičiu 20 punktą ir jį išdėstau taip:

„20. Tarnyba, gavusi Pagalbos centro rekomendacijas dėl ilgalaikės kompleksinės pagalbos ir (ar) suderinusi jas su vaiko atstovais pagal įstatymą ir vaiko šeimos nariais (jei rekomendacijos pateiktos ir jiems), raštu kreipiasi į savivaldybę dėl koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų vaikui ir jo šeimai, o tais atvejais, kai yra nustatytas vienas iš grėsmės vaikui lygių, – į socialinių paslaugų įstaigą ar kitą įstaigą, kuriai savivaldybė suteikė įgaliojimus koordinuoti atvejo vadybos procesą, dėl atvejo vadybininko paskyrimo Atvejo vadybos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. A1-141 „Dėl Atvejo vadybos tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.“

17. Pripažįstu netekusiu galios 21 punktą.

18. Pakeičiu 23 punktą ir jį išdėstau taip:

„23. Pagalbos centras, kiti trumpalaikę ir (ar) ilgalaikę kompleksinę pagalbą teikiantys asmenys, taip pat Tarnyba užtikrina asmens duomenų apsaugą bei pagalbos teikimo konfidencialumą.“

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linus Kukuraitis